

Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimus **Energiavaltaisen teollisuuden toimenpideohjelma – Metsäteollisuus ry**

Tällä toimenpideohjelmalla energiavaltainen teollisuus¹ (jäljempänä Teollisuus) toteuttaa Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimusta, joka on työ- ja elinkeinoministeriön (jäljempänä Ministeriö), Energiaviraston, Metsäteollisuus ry:n, Elinkeinoelämän keskusliitto ry:n ja sen toimialaliittojen välinen sopimus energiankäytön tehostamisesta vuosina 2017–2025.

Ministeriön, Energiaviraston, Metsäteollisuus ry:n, Elinkeinoelämän keskusliitto ry:n ja sen toimialaliittojen yhteinen johtoryhmä seuraa ja ohjaa Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen toimeenpanoa ja tekee tarvittaessa ehdotuksia sen kehittämiseksi. Sopimuksen lähtökohdat ja perusteet sekä johtoryhmän tehtävät on kuvattu edellä mainittujen sopimusosapuolien allekirjoittamassa Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksessa.

Tässä toimenpideohjelmassa on esitetty ne tavoitteet ja velvoitteet joihin Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen liittyvä yritys (jäljempänä Yritys) sitoutuu sekä sopimuksen irtisanomiseen, erottamiseen ja irtautumiseen liittyvät menettelyt ja mahdolliset seuraamukset. Lisäksi tässä toimenpideohjelmassa on esitetty sopimuksen mukaiset Ministeriön, Energiaviraston ja Metsäteollisuus ry:n toimet sekä energiatehokkuussopimustoiminnan liittymä energiatehokkuuslain toimeenpanoon suuressa yrityksessä.

1 Sopimuskausi, kohderyhmä ja yrityksen liittyminen

1.1 Sopimuskausi ja sopimusjaksot

Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen sopimuskausi 2017–2025 kattaa kaksi jaksoa: sopimusjakso 2017–2020 (4 vuotta) ja sopimusjakso 2021–2025 (5 vuotta), yhteensä 9 vuotta.

1.2 Kohderyhmä¹

Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen tähän energiavaltaisen teollisuuden toimenpideohjelmaan liittyvät pääsääntöisesti ne yritykset, joilla on toimipaikka tai toimipaikkoja, joiden energiankäyttö on vähintään 100 GWh vuodessa.²

1.3 Yrityksen liittyminen

Yrityksen liittymisellä Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen tarkoitetaan Yrityksen liittymistä erillisellä liittymisasiakirjalla yhteen tai useampaan Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen toimenpideohjelmaan.

Yritys sisällyttää Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen pääsääntöisesti kaikki Suomessa toimivat toimipaikat ja niiden energiankäytön.

Yritys liittyy tähän energiavaltaisen teollisuuden toimenpideohjelmaan toimittamalla asianmukaisesti täytetyn allekirjoitetun liittymisasiakirjan ja sen liitteenä olevat liittymistiedot Metsäteollisuus ry:lle. Yritys liitetään Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen, kun Metsäteollisuus ry^{Error! Bookmark not defined.} on todennut alle-

¹ Metsäteollisuus ry:n jäsenyritykset

² Pääsääntöisesti Yritys, jolla on yksi tai useampi toimipaikka, jonka energiankäyttö on yli 100 GWh vuodessa, liittää kaikki toimipaikkansa energiankäytöstä riippumatta energiavaltaisen teollisuuden toimenpideohjelmaan. Tarvittaessa Yritys voi kuitenkin liittää osan toimipaikoista oman alansa keskisuuren teollisuuden toimenpideohjelmaan.

kirjoitetun liittymisasiakirjan ja liittymistiedot asianmukaisiksi ja on toimittanut niistä jäljennöksen Motiva Oy:lle merkittäväksi liittymisrekisteriin.

Yrityksen irtisanoutumiseen ja erottamiseen liittyvät menettelyt ja mahdolliset seuraamukset on kuvattu kohdassa 5.

2 Toimenpideohjelman tavoitteet

2.1 Metsäteollisuus ry:n tavoite

Tavoitteena on saada Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen mukaan kaikki Suomen energiavaltaiset Metsäteollisuus ry:n jäsenyritykset³ vuoden 2018 loppuun mennessä.

Toimenpideohjelman yhteinen ohjeellinen energiansäästö tavoite (GWh) kaudella 2017–2025 on 7,5 prosenttia vuonna 2025 ja välitavoite 4 prosenttia vuonna 2020 laskettuna kohderyhmän energiankäytöstä⁴.

2.2 Yrityksen tavoite

Tavoitteen asettaminen

Yritys asettaa Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen (2017–2025) liittyessään ohjeellisen energiansäästö tavoitteen kaudelle 2017–2025 ja välitavoitteen vuodelle 2020. Yrityksen ohjeelliset energiansäästö tavoitteet heijastavat edellä esitettyjä Metsäteollisuus ry:n tälle energiavaltaisen teollisuuden toimenpideohjelmalle asettamia ohjeellisia energiansäästö tavoitteita sopimuskaudella 2017–2025.

Yritys sisällyttää Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen pääsääntöisesti koko energiankäyttönsä kohdan 1.3 mukaisesti. Yritys esittää toimenpideohjelmaan liittyessään ohjeellisen energiansäästö tavoitteen liittymisasiakirjassaan energiamääränä (MWh) vuosina 2020 ja 2025. Nämä tavoitteet lasketaan ko. toimenpideohjelmaan liitetystä Yrityksen viimeisimmän liittymishetkellä käytettävissä olevan normaalia toimintaa edustavan kalenterivuoden energiamäärästä.

Mikäli sopimuksen voimassaolon aikana tapahtuneista merkittävistä rakenteellisista tai omistuksellista muutoksista johtuen Yrityksen asettama suhteellinen (%) tehostamistavoite muuttuisi oleellisesti alkuperäisestä, voi Yritys tarkistaa säästö tavoitteen (MWh) vuosille 2020 ja 2025 uutta tilannetta vastaavaksi ilmoittamalla muutoksesta ja sen perusteista vuosiraportoinnin yhteydessä energiatehokkuussopimusten seurantajärjestelmään.

Yrityksen asettaman energiansäästö tavoitteen seuranta

Ohjeellisen energiansäästö tavoitteen saavuttamisen seurantaan hyväksytään Yrityksen sopimuskaudella 2017–2025 toteutetut energiatehokkuussopimusten seurantajärjestelmään raportoidut toimenpiteet, joiden energiansäästö vaikutus on edelleen voimassa tarkasteluvuonna ja jotka koskevat Yrityksen tavoitteen määrittämisessä mukana olevaa energiankäyttöä.

Tässä toimenpideohjelmassa energiansäästöllä tarkoitetaan aktiivisin toimenpitein aikaan saatua toimenpiteen kohteena olevan energiankulutuksen vähentämistä nykytasosta verrattuna siihen energiamäärään, joka toteutuisi ilman aktiivisia toimenpiteitä. Vastaavalla tavalla energiansäästöksi voidaan laskea aktiivisin toimenpitein saavutettua tulevan energiankulutuksen vähentämistä.⁵ Säästetty energia (kWh/a) määritetään

³ Muille kuin Metsäteollisuus ry:n jäsenyrityksille on oma toimenpideohjelma, josta vastaa Elinkeinoelämän keskusliitto.

⁴ Sähkö, lämpö ja polttoaineet

⁵ Esimerkiksi: (i) uuden energiatehokkaan kapasiteetin rakentaminen (uusinvestointi) siltä osin, kun se korvaa olemassa olevaa poistuvaa kapasiteettia, (ii) kokonaan uuden kapasiteetin rakentaminen siltä osin, kun sen energiatehokkuus on normaalitasoa parempaa, (iii) yksittäisen ecodesign-tasoa paremman laitteen (esim. moottorit) hankinta ja (iv) ylijäämäenergian hyödyntäminen omassa käytössä tai tehdasalueella siltä osin, kun se vähentää ostoenergian tarvetta.

mittaamalla ja/tai laskennallisesti arvioimalla energiansäästötoimen kohteena oleva kulutus ennen toimenpiteen toteuttamista ja sen jälkeen siten, että energiankulutukseen vaikuttavat ulkoiset olosuhteet vakioidaan. Yrityksen energiankäytön⁴ ei edellytetä tavoitevuosina 2020 ja 2025 olevan sopimukseen liitettyä lähtötilannetta alhaisempi.

3 Toimenpideohjelman toteuttaminen

3.1 Metsäteollisuus ry:n velvoitteet

Toimenpideohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi Metsäteollisuus ry

- perustaa ohjausryhmän tai nimeää muun tahon, jossa toimenpideohjelman toimeenpanoa seurataan ja käsitellään vähintään kerran vuodessa
- kannustaa ja opastaa yrityksiä liittymään Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen sekä osallistuu sopimuksen käyttöönottoon ja sen toimeenpanon tukemiseen
- tarkistaa yrityksen allekirjoittaman liittymisasiakirjan asianmukaisuuden ja liittää Yrityksen Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen allekirjoittamalla Yrityksen hyväksytyn liittymisasiakirjan sekä toimittaa allekirjoitetun jäljennöksen Motiva Oy:lle merkittäväksi liittymisrekisteriin
- seuraa Metsäteollisuus ry:n hallinnoimaan elinkeinoelämän energiavaltaisen teollisuuden toimenpideohjelmaan liittyneiden yritysten säästötavoitteiden toteutumista yhdessä Motiva Oy:n kanssa
- osallistuu yhdessä muiden Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen sopimusosapuolien kanssa energiakatselmus- ja -analyysitoiminnan edistämiseen ja tuloksista ja energianhallintajärjestelmien hyödyistä tiedottamiseen kertomalla mm. konkreettisista hyvistä esimerkeistä
- osallistuu sopimuksen toimeenpanoon liittyvien oman alansa kehittämis- ja kokeiluhankkeiden toteuttamiseen yhdessä muiden sopimusosapuolten kanssa
- osallistuu raportoinnin valmisteluun ja osaltaan sekä energiavaltaisen teollisuuden vuosiraportin että koko elinkeinoelämän sopimusta koskevan vuosittaisen yhteenvetoraportin laatimiseen⁶
- osallistuu elinkeinoelämän energiatehokkuussopimustoiminnan kehittämiseen yhdessä Ministeriön, toimialaliittojen, tähän sopimukseen liittyvien yritysten, Energiaviraston sekä muiden sopimus-toiminnan toimeenpanoon osallistuvien tahojen kanssa
- erottaa Yrityksen, mikäli Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen johtoryhmä on näin päättänyt.

3.2 Ministeriön velvoitteet

Tavoitteiden saavuttamiseksi, ottaen huomioon vuosittain käytettävissä olevat määrärahat, Ministeriö

- tukee energiatuen myöntämiseen liittyvien ehtojen mukaisesti Yritysten energiansäästöä koskevia energiakatselmuksia ja -analyysijä⁷. Tuen suuruutta määrättäessä otetaan myönteisenä tekijänä huomioon Yrityksen sitoutuminen pitkäjänteiseen energiansäästöön ja energiatehokkuuden parantamiseen
- tukee Yrityksen energiakatselmuksissa ja -analyyseissä tai vastaavissa selvityksissä todettuja, energiatuen yleiset ehdot täyttäviä, energiansäästöön liittyviä investointeja. Etusijalla ovat uusien teknologioiden ja toimintatapojen käyttöönottoa edistävät hankkeet. Tuen suuruutta määrättäessä

⁶ Raportit sisältävät yhteenvetotietoa yritysten vuosittain raportoimista tiedoista.

⁷ Energiatehokkuuslain (1429/2014) 6 pykälän mukaisia suurten yritysten pakollisia energiakatselmuksia ei tueta.

otetaan myönteisenä tekijänä huomioon Yrityksen sitoutuminen pitkäjänteiseen energiansäästöön ja energiatehokkuuden parantamiseen

- osallistuu Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimustoiminnan kehittämiseen Energiaviraston, Metsäteollisuus ry:n, Elinkeinoelämän keskusliitto ry:n ja sen toimialaliittojen sekä muiden sopimustoiminnan toimeenpanoon osallistuvien tahojen kanssa niiltä osin, kun tehtäviä ei ole Ministeriöltä osoitettu Energiavirastolle.

3.3 Energiaviraston velvoitteet

Tavoitteiden saavuttamiseksi, ottaen huomioon vuosittain käytettävissä olevat määrärahat, Energiavirasto Ministeriön ohjauksessa

- osallistuu energiatehokkuussopimustoiminnan toimeenpanoon riittävin resurssein
- osallistuu elinkeinoelämän energiatehokkuussopimustoiminnan kehittämiseen yhdessä Ministeriön, Metsäteollisuus ry:n, Elinkeinoelämän keskusliitto ry:n ja sen toimialaliittojen sekä sopimustoiminnan toimeenpanoon osallistuvien tahojen kanssa niiltä osin, kun tehtävät on osoitettu Ministeriöltä Energiavirastolle
- seuraa Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen tavoitteiden toteutumista
- osallistuu sopimuksen toimeenpanoon liittyvien kehittämis- ja kokeiluhankkeiden toteuttamiseen yhdessä muiden sopimusosapuolten kanssa
- seuraa yritysten sopimusvelvoitteiden toteuttamista, lähettää Yritykselle huomautuksen sopimusvelvoitteiden laiminlyönnistä ja tekee johtoryhmälle tarvittaessa ehdotuksen Yrityksen sopimusvelvoitteiden laiminlyönnistä johtuvista jatkotoimista
- osoittaa Motiva Oy:lle resursseja, jotta Motiva voi pitää yllä liittymisrekisteriä, tuottaa sopimuksen tavoitteiden ja vaikutusten toteutumisen seurantaan tarvittavaa tietoa, seurata toimenpideohjelmien toteutumista, tukea sopimustoiminnan viestintää ja ylläpitää verkkosivuja, osallistua elinkeinoelämän energiatehokkuussopimustoiminnan kehittämiseen, ylläpitää ja kehittää sopimusten seuranta järjestelmää, osallistua toimenpideohjelmien vuosiraporttien kokoamiseen sekä tukea yritysten sopimuksen toimeenpanoa esimerkiksi tuottamalla tiedotus- ja koulutusmateriaalia hyvistä käytännöistä ja osallistua kehittämis- ja kokeiluhankkeiden toteuttamiseen.

3.4 Yrityksen velvoitteet

Yritys nimeää liittymisasiakirjassaan yrityskohtaisen sopimuksen vastuuhenkilön sekä toimipaikkakohtaiset vastuuhenkilöt. Yrityskohtainen sopimuksen vastuuhenkilö toimii yhteyshenkilönä tämän toimenpideohjelman toimeenpanoon liittyvissä asioissa sekä toimipaikkakohtaisena vastuuhenkilönä ellei niitä ole erikseen määritetty.

Yritys sitoutuu energiatehokkuuden jatkuvaan parantamiseen ottamalla käyttöön Energiatehokkuusjärjestelmän ETJ (liite)⁸ seuraavasti:

- Yritys, joka ei ole ollut Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksessa kaudella 2008–2016, liittää energia-asiat ETJ energiatehokkuusjärjestelmän tai vaihtoehtoisesti ETJ⁺ tai ISO 50001 energianhallintajärjestelmien mukaisesti Yrityksessä olemassa olevaan johtamisjärjestelmään 12 kuukauden kuluessa energiatehokkuussopimukseen liittymisestä.
- Yritys, joka on ollut Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksessa kaudella 2008–2016, ja joka näin on ottanut jo käyttöön ETJ energiatehokkuusjärjestelmän, jatkaa sen tai vaihtoehtoisesti ETJ⁺ tai ISO 50001 energianhallintajärjestelmän käyttöä.

⁸ Yritys voi [ETJ](#) energiatehokkuusjärjestelmän sijasta vaihtoehtoisesti ottaa käyttöön [ETJ⁺](#) tai ISO 50001 energianhallintajärjestelmän.

- Johdon katselmuksella varmistetaan, että valittu energiatehokkuus- tai energiahallintajärjestelmä on käytössä sen edellyttämällä tavalla. Yritys sitoutuu käyttämään vaatimukset täyttävää järjestelmää⁹ koko sopimuskauden ajan.

Yritys sitoutuu raportoimaan vuosittain¹⁰ helmikuun loppuun mennessä edellisen vuoden energiankäytöstä⁴,¹¹ ja siihen liittyvistä tehostamistoimista sekä muiden toimenpideohjelmaan liittyvien toimien toteutumisesta toimipaikkakohtaisesti energiatehokkuussopimuksen seurantajärjestelmään. Yrityksellä on mahdollisuus raportoinnin yhteydessä tehdä energiatehokkuutta parantavaa toimintaa, laitteita, järjestelmiä tai palveluja koskevia kehittämis ehdotuksia uusien energiatehokkaiden innovaatioiden löytämiseksi ja jalostamiseksi.

Lisäksi yritys pyrkii uuden energiatehokkaan teknologian käyttöönottoon, kun se on teknisesti, taloudellisesti sekä terveys-, turvallisuus- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mahdollista. Yritys pyrkii myös tehostamaan kuljetusten energiatehokkuutta parantamalla kuljetusten logistiikkaa ja energiankäyttöä yhteistyössä näitä palveluja tarjoavien yritysten kanssa. Yritys pyrkii myös lisäämään uusiutuvien energialähteiden käyttöä silloin, kun se on teknisesti, taloudellisesti sekä terveys-, turvallisuus- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mahdollista.

4 Ohjausryhmä

Metsäteollisuus ry nimeää ohjausryhmän ohjaamaan ja seuraamaan Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen tämän energiavaltaisen teollisuuden toimenpideohjelman toimeenpanoa. Ohjausryhmään kutsutaan tämän toimenpideohjelman toimeenpanon kannalta keskeisten tahojen ja toimialan yritysten edustajia.

Ohjausryhmän tehtävänä on seurata toimenpideohjelman toimeenpanon etenemistä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin sekä muiden sopimusjärjestelmään liittyvien veloitteiden toteutumista ja tehdä sopimustoimintaan ja sen viestintään liittyviä toimia ja kehittämis ehdotuksia.

5 Sopimuksen irtisanominen, sopimuksesta erottaminen, mahdolliset seuraamukset sekä sopimuksesta irtautuminen

5.1 Yrityksen irtisanoutuminen sopimuksesta ja sen mahdolliset seuraamukset

Yritys voi irtisanoutua Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksesta ilmoittamalla siitä kirjallisesti Energiavirastolle¹² ja Metsäteollisuus ry:lle. Irtisanoutumisilmoituksessaan Yritys sitoutuu ilmoittamaan mahdolliset sopimuskauden aikana energiatehokkuussopimuksen perusteella saamansa energiatuet.

Sopimuksesta irtisanoutuvan Yrityksen tämän sopimuksen perusteella saamat energiatuet voidaan periä takaisin siten, kuin takaisinperintään liittyvät ehdot on kirjattu kyseiseen tuen myöntöpäätökseen. Tuen myöntänyt viranomaisn päättää tuen takaisinperinnästä tapauskohtaisesti.

⁹ ETJ, ETJ⁺ tai ISO50001

¹⁰ Yritys sitoutuu Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen liittyessään raportoimaan vuonna 2026 vuoden 2025 vastaavat tiedot. Mikäli yritys irtautuu sopimuksesta 31.12.2020, se sitoutuu raportoimaan vuonna 2021 vuoden 2020 tiedot.

¹¹ Mikäli yritys antaa liittyessään valtuutuksen energiatehokkuussopimustoiminnan seurantajärjestelmän ylläpitäjälle (Motiva Oy), voidaan raportoidut energiankäyttötiedot siirtää seurantajärjestelmästä luottamuksellisina tietoina Tilastokeskukselle energiatilastotarkoituksiin.

¹² kirjaamo@energiavirasto.fi

5.2 Yrityksen erottaminen sopimuksesta ja sen mahdolliset seuraamukset

Yritys voidaan erottaa Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksesta, mikäli Yritys ei toteuta niitä velvoitteita, joihin se on siihen liittyessään sitoutunut. Erottamisperusteina voivat olla toistuvat laiminlyönnit sopimuksen mukaisissa Yrityksen veloitteiden toimeenpanossa tai niiden raportoinnissa energiatehokkuussopimustoiminnan seurantarjestelmään.

Havaittuaan sopimusveloitteen laiminlyönnin, Energiavirasto lähettää Yritykselle huomautuksen. Jos Yritys ei sille annetussa määräajassa korjaa toimintaansa hyväksyttävästi, Energiavirasto tekee Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen johtoryhmälle ehdotuksen jatkotoimista. Päätös Yrityksen erottamisesta Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksesta tehdään aina johtoryhmässä.

Sopimuksesta erotetun Yrityksen tämän sopimuksen perusteella saamat energiatuet voidaan periä takaisin siten, kuin takaisinperintään liittyvät ehdot on kirjattu kyseiseen tuen myöntöpäätökseen. Tuen myöntänyt viranomainen päättää tuen takaisinperinnästä tapauskohtaisesti.

5.3 Yrityksen irtautuminen Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksesta 31.12.2020

Mikäli Yritys toimittaa asianmukaisesti täytetyn liittymisasiakirjan Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen 31.12.2018 mennessä se voi ilman kohdissa 5.1 ja 5.2 kuvattuja energiatukiin liittyviä seuraamuksia irtautua sopimuksesta ensimmäisen sopimusjakson päättyessä 31.12.2020¹⁰. Yrityksen on ilmoitettava sopimuksesta irtautumisestaan kirjallisesti Energiavirastolle¹² ja Metsäteollisuus ry:lle vuoden 2020 loppuun mennessä.

Tässä kohdassa mainittu irtautuminen ei koske Yrityksiä, jotka toimittavat liittymisasiakirjan 1.1.2019 alkaen.

6 Liittymä energiatehokkuuslain toimeenpanoon suuressa yrityksessä¹³

Energiatehokkuuslaki (1429/2014) velvoittaa suuret yritykset tekemään yrityksen energiakatselmuksen neljän vuoden välein. Yrityksen katsotaan täyttäneen vaatimukset pakollisesta yrityksen energiakatselmuksesta, mikäli yritys on liittynyt energiatehokkuussopimukseen ja yrityksellä on käytössä energiatehokkuusjärjestelmä ETJ⁺, jonka ei tarvitse olla sertifioitu. Energiavirasto valvoo tällöin erikseen ETJ⁺:n toimeenpanoa yrityksessä.

Toimenpideohjelman liite:

Energiatehokkuusjärjestelmä ETJ

¹³ Suureksi yritykseksi määritellään (Komission suositus 2003/361/EY), yritys tai konserni, jonka

- työntekijämäärä on yli 250 tai
- liikevaihto on yli 50 M€ ja tase yli 43 M€.

Tarkasteltaessa edellä mainittujen raja-arvojen täyttymistä on otettava huomioon myös yksittäisen yrityksen omistussuhteet, vaikka raja-arvot eivät toteutuisi kyseisen yksittäisen yrityksen osalta

<https://www.energiavirasto.fi/suurten-yritysten-pakolliset-katselmukselut>.